

SAKSFREMLEGG

Saksbehandler
Arkivsaksnr.

May-Britt Lunde Nordli
20/2522

Arkiv G10

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
/	Formannskapet	05.01.2021
/	Kommunestyret	05.01.2021

LOKAL FORSKRIFT – COVID 19, RAKKESTAD KOMMUNE, VIKEN

Rådmannens forslag til vedtak

1. Rakkestad kommunestyre vedtar lokal forskrift – Covid 19, Rakkestad kommune, Viken.
2. Forskriften gjøres gjeldende i 2 uker i perioden 5.1.2021 – 18.1.2021.

Vedlegg

1. Lokal forskrift – Covid19, Rakkestad kommune, Viken.

Hjemmel

1. [Lov om vern mot smittsomme sykdommer \(smittevernloven\) \(LOV-1994-08-05-55\)](#)
2. [Forskrift om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet \(covid-19-forskriften\)](#)

I henhold til smittevernloven § 4-1, er myndigheten til å fatte vedtak etter loven lagt til kommunestyret.

Kommuneoverlegen (smittevernoverlegen) sitter på fullmakt til å fatte hastevedtak med hjemmel i loven.

Bakgrunn og smittesituasjonen

Covid 19 – pandemien rammet for alvor Norge 12.3.2020.

Landet var nærmest fullstendig nedstengt i nærmere fire uker.

Tiltakene brakte smitten ned til et forsvarlig og håndterlig nivå. Samfunnet fungerte på mange måter tilnærmet normalt til ut på sensommeren og tidlig høst.

Etter hvert tok smitten seg opp på nytt. Forsterkede smitteverntiltak ble satt i verk i flere kommuner som var hardt rammet.

Helt fram til medio desember d.å. klarte Rakkestad kommune seg relativt bra og unngikk de helt store smitteutbrudd og smitteomfang.

Rakkestad kommune har i flere uker – fra 15. desember 2020 – hatt en vanskelig smittesituasjon – først og fremst relatert til et stort og svært alvorlig smitteutbrudd i Andebo og Fiolen omsorgsboliger ved Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter. Det er pr. 4.1.2021 dessverre til sammen 11 smittede og 5 dødsfall blant beboere i høye aldersgrupper i de aktuelle omsorgsboliger.

Fem ansatte i Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter og elleve ansatte i omsorgsboligene har fått registrert Covid 19 – smitte etter 15. desember 2020. Rakkestad kommune er i en sårbar, anstrengt og vanskelig driftssituasjon som en følge av dette utbruddet.

En større del av kapasiteten til Hjembaserte tjenester og Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter er og har i lengre perioder blitt satt nesten ut spill på grunn av smitteutbruddet.

Det er også en del annen Covid 19 – smitte i Rakkestadsamfunnet.

Hovedårsaken til den vanskelige smittesituasjonen i Rakkestad kommune er likevel utbruddet i omsorgsboligene. Ikke det generelle smittenivået i Rakkestadsamfunnet.

Også på landsbasis eskalerer Covid 19 smitten og en rekke innstramminger og nye tiltak settes inn på nasjonalt nivå for å få smittetallene ned og pandemien under bedre kontroll.

Rakkestad kommune fastsetter på grunnlag av både den lokale og nasjonale situasjonen en egen Covid 19 – forskrift for å holde en kontroll på og redusere smitte og smitteomfang i Rakkestadsamfunnet. Det er kritisk for kommunale velferdstjenester, enkeltmenneskers trygghet og lokalsamfunnets fungerende at Rakkestad kommune lykkes med sine oppgaver i bekjempelsen av viruset.

Forskriften gjøres gjeldende i 2 uker i perioden 5.1.2021 – 18.1.2021.

Med den utfordrende situasjon som er både lokalt og nasjonalt, er det formålstjenlig og formelt legitimt og korrekt at kommunestyret forelegges aktuelle smitteverntiltak og helt samtykker til dem gjennom en egen forskrift.

Beskrivelse av tiltakene

Rakkestad kommune innfører tiltak for å begrense smitte av covid-19. Tiltakene innebærer i praksis en sosial innstramning av Rakkestadsamfunnet og omfatter:

- Stenging av virksomheter og offentlige steder der det foregår kultur-, underholdnings- eller fritidsaktiviteter innendørs.
- Antallsbegrensning i butikker og på kjøpesentre.
- Kollektivreiser.
- Munnbind i taxi.
- Hjemmekontor og møtevirksomhet.
- Plikt til å bruke munnbind.
- Gjennomføring av alle arrangementer og sammenkomster.
- Karantene.

Tiltakene innføres med hjemmel i smittevernloven § 4-1 bokstav b om stenging av virksomheter som samler flere mennesker eller begrensninger i aktiviteter der, bokstav a om forbud mot møter og sammenkomster eller påbud om andre begrensninger i den sosiale omgangen overalt der mennesker er samlet og bokstav c om stans eller begrensninger i kommunikasjoner. Etter smittevernloven § 1-5 skal smitteverntiltak være basert på en klar medisinskfaglig begrunnelse, nødvendig av hensyn til smittevernet og tjenlig etter en helhetsvurdering.

Tiltakene er utformet i samråd med nasjonale myndigheter og tiltak som er foreslått av regjeringen. Overordnet blir det viktig å unngå mest mulig nær kontakt der hvor mange møtes og redusere antall sosiale kontakter der smitten skjer. Regjeringen anbefalte 3.1.2021 at alle frem til 18.1.2021 i størst mulig grad må holde seg hjemme og begrense sosial kontakt med andre mennesker. Regjeringen har presentert flere tiltak som kommuner i bo- og arbeidsregioner med stort smittetrykk bør vurdere å innføre. Disse tiltakene er krevende å vurdere enkeltvis, men det vurderes at tiltakene samlet vil ha samlet effekt på å bremse smittespredning og forebygge nye smittetilfeller.

Stenging av offentlige steder og virksomheter der det foregår kultur-, underholdnings- eller fritidsaktiviteter innendørs

Etter smittevernloven § 4-1 første ledd bokstav b kan kommunestyret vedta stenging av virksomheter som samler flere mennesker – eller begrensninger i aktiviteter der. I Rakkestad kommune har kommunestyret myndighet etter smittevernloven. Med hjemmel i denne bestemmelsen vedtar kommunestyret stenging av offentlige steder og virksomheter der det foregår kultur-, underholdnings- eller fritidsaktiviteter som samler mennesker innendørs.

Dette vil gjelde for gruppeaktivitet ved trengingsssentre og lignende steder, museer, svømmehall, kino, teatre, konsertsteder og tilsvarende kultur- og underholdningssteder, steder der det pågår underholdnings- og fritidsaktiviteter og tros- og livssynshus.

Enkelte tilbud i svømmehaller kan likevel holde åpent. Det gjelder skolesvømming for grunnskolen.

Aktivitet i haller og gymsaler som ledd i grunnskoleopplæringen, begravelser, gallerier og annen utvalg av kunst og rehabilitering og opptrening som tilbys på trengingsssentre og lignende steder omfattes ikke av stengevedtaket.

Antallsbegrensing i butikker og på kjøpesentre

Med hjemmel i smittevernloven § 4-1 første ledd bokstav b om begrensninger i aktiviteter ved virksomheter som samler flere mennesker, innføres antallsbegrensning på butikker, kjøpesentre og andre utsalgssteder. Dette for å unngå for mange mennesker i lokalene. Butikker og kjøpesentre skal sørge for at det ikke er flere tilstede i lokalene enn at det kan holdes to meters avstand. Tillatt antall kunder i lokalet skal beregnes ut fra størrelsen på lokalet. Det skal om nødvendig gjennomføres vakthold for å sikre at kravet etterkommes.

Kollektivreiser

Det oppfordres til å unngå bruk av kollektivtransport. Dersom kollektivtransport likevel benyttes, skal det utvises særskilt oppmerksomhet på å følge gjeldende nasjonal regler og retningslinjer om smittevern og ta særlig hensyn til medreisende.

Når det ikke er mulig å holde en meters avstand til medreisende skal reisende i kollektivtransporten bruke munnbind.

Plikten til å bruke munnbind gjelder ikke for barn under 12 år, eller personer som av medisinske eller andre årsaker ikke kan bruke munnbind.

Munnbind i taxi

Taxinæringen og andre transportører som driver persontransport er en svært viktig transportør for helse- og omsorgstjenesten.

Det er et inngripende påbud å pålegge sjåførere av taxi og reisende å bruke munnbind, men etter en helhetsvurdering ansees det nødvendig ut fra de smittetallene som er i Rakkestad kommune nå.

Det anses nødvendig å innføre et påbud fremfor en anbefaling. Dette for å sikre at munnbind blir brukt slik at sjåførere og passasjerere unngår å bli smittet i taxi. Det er lagt

vekt på at taxitransport er viktig for skoleskyss, pasientreiser og som en del av nødvendig akuttberedskap. Det er dermed spesielt viktig at smitte ikke skjer i taxier. Et påbud harmonerer også med øvrige bestemmelser om bruk av munnbind.

Drosjesjåførene har direkte kontakt med kunder ved at de ofte må hjelpe passasjerer ut og inn av bilen. Påbudet gjelder derfor også for fører av minibuss/maksitaxi selv om det i større biler er enklere å holde god avstand.

For sjåfører av taxi gjelder påbudet om bruk av munnbind når taxien har passasjer.

Barn under 12 år er ikke omfattet av påbudet. Personer som av medisinske eller andre årsaker ikke kan bruke munnbind, er heller ikke omfattet.

Hjemmekontor og møtevirksomhet

Hjemmekontor er et viktig tiltak for å begrense mobiliteten i samfunnet. Samtidig ser vi at tallene fra smittesporingsarbeidet viser at smitte på arbeidsplassen er et problem. Nasjonale helsemyndigheter har anbefalt at kommuner med høy smitte bør vurdere å iverksette et påbud om hjemmekontor for arbeidstakere med oppgaver som ikke krever fysisk oppmøte.

Plikten i regelverket retter seg mot arbeidsgiver. Arbeidsgiver skal sørge for at de ansatte jobber hjemmefra så langt det er praktisk mulig. Dette innebærer at arbeidsgiver må vurdere hva som er praktisk mulig på sin arbeidsplass, og gi de ansatte beskjed om hvordan utfallet av vurderingen er, altså hvilke konkrete rutiner og systemer for hjemmekontor som gjelder i den enkelte virksomhet.

I vurderingen av hva som er praktisk mulig er det ikke relevant å legge vekt på at hjemmekontor er upraktisk, eller gjør at arbeidshverdagen ikke blir optimal. Hjemmekontor vil for mange arbeidsgivere være en ulempe, men dette er ulemper som arbeidsgivere i Rakkestad dessverre må leve med slik situasjonen er nå.

Det bemerkes at i vurderingen av hva som er praktisk mulig må arbeidsgiver ta hensyn til arbeidsmiljølovens bestemmelser. Reglene i arbeidsmiljølovens kapittel 4, om krav til arbeidsmiljøet, vil særlig kunne gjøre seg gjeldende.

Regelverket gjelder for arbeidsgivere med tilholdssted i Rakkestad kommune.

Plikt til å bruke munnbind

Selv om det er anbefalt, og i enkelte tilfeller pålagt, at alle skal holde en meters avstand på offentlige steder, ser vi at dette ikke alltid overholdes. Etter anbefaling fra nasjonale myndigheter og i samråd med smittevernoverlegen, vurderes det derfor at det er behov

for å innføre en plikt til å bruke munnbind på flere steder når det ikke er mulig å holde en meters avstand. Formålet er å begrense smitte ved nærkontakt.

Plikten til å bruke munnbind bør gjelde i situasjoner hvor det ikke er mulig å holde en meters avstand. Plikten gjelder i hovedsak alle offentlige steder. Det er den enkeltes ansvar å overholde reglene om munnbind.

Plikten til å bruke munnbind gjelder også for ansatte ved slike steder.

I tråd med anbefalingene fra Folkehelseinstituttet gjelder ikke plikten til å bruke munnbind for barn under 12 år, eller for de som av medisinske eller andre årsaker ikke kan bruke munnbind. Vi viser til Folkehelseinstituttets nettsider (fhi.no) når det gjelder råd og anbefaling om bruk av munnbind.

Plikten til å bruke munnbind er svært inngripende ovenfor innbyggerne. Ettersom smittetallene er økende, og man vet at smittefaren er størst ved nærkontakt, mener man det er tilstrekkelige faglige grunner som tilsier at det bør innføres en plikt til å bruke munnbind.

Gjennomføring av alle arrangementer og sammenkomster

Rakkestad kommune følger nasjonal forskrift om smitteverntiltak jf. kap. 5, § 13 – 13e.

Likevel fraråder Rakkestad kommune frem til 18.1.2021 at det gjennomføres arrangementer og sammenkomster.

Karantene

Innbyggere og besøkende i Rakkestad skal etterleve de til enhver tid gjeldende karantenereglene.

Innbyggere i Rakkestad kommune skal tilrettelegge for å kunne være i karantene i egen bolig.

Andre opplysninger

For å begrense økning i smitten i januar har regjeringen besluttet at alle landets ungdomsskoler og videregående skoler skal gå over til rødt nivå uavhengig av det lokale smittenivået.

Kommuner med mye smitte bør vurdere om barneskoler også skal gå over til rødt nivå. Det skal være en høy terskel for å stenge skoler, og rødt nivå betyr at skolene fremdeles skal være åpne.

Tiltaket gjelder fra mandag 4. januar 2021 og foreløpig fram til mandag 18. januar. Det er lokale helsemyndigheter som avgjør om barneskoler eller barnehager skal gå over til rødt nivå. Dette bør skje i samråd med lokale utdanningsmyndigheter. Trafikklysmodellen med grønt, gult og rødt nivå beskriver hvilke smitteverntiltak skolene og barnehagene skal følge. Modellen er laget for å unngå at vi igjen må stenge barnehager og skoler.

Rakkestad kommune innførte rødt nivå i skole og barnehage gjeldende fra 4.1.2021.

Skole

Skoleeiers ansvar:

Det er offentlige og private skoleeiere som er ansvarlig for skoler i Norge. Skoleeier har ansvaret for skolene og er derfor ansvarlig for at smittevernet ivaretas, både for elevene og de ansatte. For å begrense smitte er det en rekke tiltak som man må og kan sette i verk. Tiltakene varierer ut fra smittesituasjonen, som beskrevet i smittevernveilederne. Skoleeier må sørge for at skolene kan gi elevene et opplæringstilbud som er i samsvar med det til enhver tid gjeldende regelverk for grunnopplæringen uavhengig av smittesituasjonen.

Dette betyr at skoleeier må sørge for at skolene har kontakt med smittevernmyndighetene som avgjør hvilket nivå (grønt, gult eller rødt) tiltakene i skolene skal iverksette.

Smittevernmyndighetenes ansvar:

Det er smittevernmyndighetene som avgjør hvilket nivå (grønt, gult, rødt) tiltakene skal legges på ut fra smittesituasjonen, og ikke den enkelte skoleeier eller skole/SFO.

Barnehage

Barnehageeiers ansvar:

Det er offentlige og private barnehageeiere som er ansvarlig for barnehager i Norge. Barnehageeier har ansvaret for barnehagene og er derfor ansvarlig for at smittevernet ivaretas, både for barna og de ansatte. For å begrense smitte er det en rekke tiltak som man må og kan sette i verk. Tiltakene varierer ut fra smittesituasjonen, som beskrevet i smittevernveilederne.

Barnehageeier må sørge for at barnehagene har kontakt med smittevernmyndighetene som avgjør hvilket nivå (grønt, gult eller rødt) tiltakene i barnehagene skal iverksette

Smittevernmyndighetenes ansvar:

Det er smittevernmyndighetene som avgjør hvilket nivå (grønt, gult, rødt) tiltakene skal legges på ut fra smittesituasjonen, ikke den enkelte barnehageeier eller barnehage.

Hjemmel

[Midlertidig lov om tilpasninger i barnehageloven, opplæringslova og friskolelova for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 - Lovdata](#)

[Midlertidig forskrift om tilpasninger i reglene om barnehager, grunnskoler og videregående opplæring som følge av utbrudd av covid-19 - Lovdata](#)

[Forskrift om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet \(covid-19-forskriften\) - Lovdata](#)

Covid-19-forskriften § 12c presiserer kommunens myndighet til å stenge eller begrense aktiviteten ved barnehager og skoler etter smittevernloven § 4-1. Kommunen kan ikke stenge barnehager og skoler som et generelt forebyggende tiltak.

Stenging	Måte	Krav etter covid-19-forskriften § 12c. Kommentar.
Én enkelt barnehage eller skole som er rammet av utbrudd	Vedtak etter smittevernloven § 4-1	«Kommunen kan fatte vedtak om stenging eller begrensning av aktivitet i en enkelt barnehage, skole, (...) dersom det er nødvendig for å stanse pågående smittespredning. Slikt vedtak kan ikke fattes av kommunen som et generelt forebyggende tiltak.» Heving av tiltaksnivå til rødt er et alternativ. Helt kort stenging kan også vurderes hvis det er nødvendig for å skaffe oversikt.
Alle barnehager eller skoler i kommunen	Forskrift hjemlet i smittevernloven § 4-1	«Kommunen kan bare fatte generelt stengingsvedtak for barnehager, skoler (...) dersom det er stor smittespredning. (...). Vedtakene skal godkjennes av Helsedirektoratet.» Heving av tiltaksnivået til rødt bør vurderes som et alternativ først.

Skoler og barnehager kan ikke stenges uten at det er påvist smitte blant noen av barna eller de ansatte. Da kan heller heving av tiltaksnivået til rødt vurderes.

Institusjon

Det er kommuneoverlegen som etter smittevernloven har ansvar for å vurdere den epidemiologiske situasjonen, spredningspotensialet og forventet sykdomsbyrde som danner grunnlag for når supplerende smitteverntiltak bør vurderes i helse- og omsorgsinstitusjonene i kommunen.

Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter ble stengt for besøkende og pårørende ble anbefalt ikke å gjøre besøk til beboere i omsorgsboliger inntil at smitteutbruddet var slått tilbake.

Formålet er å forebygge og redusere risiko for ytterligere smitte i sykehjemmet og omsorgsboligene i den tiden smitteutbruddet pågår.

Tiltaket gjelder nå fram til og med 18.1.2021.

Administrasjonens vurdering

Rådmannens og kommuneoverlegens vurderinger av grunnlag for forskriften, begrunnelse for reguleringer og tiltak og andre momenter går fram av saksframlegget foran.

Forskriften tilrås vedtatt slik som den er framlagt.